

Vergadering: Algemeen Bestuur
Holland Rijnland
Datum: woensdag 14 december 2016
20.00 uur
Paginnummer: 1

Conceptverslag

Gemeente	Naam	Functie in groep
Aanwezig		
Alphen aan den Rijn	dhr. T. Hoekstra	bestuurslid, lid DB
Hillegom	mw. J.A. Ringelberg	plv. bestuurslid
Hillegom	dhr. J. van Rijn	bestuurslid
Kaag en Braassem	dhr. H.P.M. Hoek	bestuurslid
Katwijk	dhr. K. van der Spijk	bestuurslid
Leiden	mw. R.A. van Gelderen	bestuurslid, lid DB
Leiden	dhr. Van Haaster	plv. bestuurslid
Leiden	dhr. E. Krijgsman	bestuurslid
Leiden	dhr. H.J.J. Lenferink	bestuurslid, voorzitter AB
Leiderdorp	dhr. J.A.M. van Boxsel	bestuurslid
Leiderdorp	dhr. B. Vastenhoud	bestuurslid
Lisse	dhr. A.G.M. Mesman	bestuurslid
Lisse	dhr. E.J. Nieuwenhuis	bestuurslid, lid DB
Lisse	dhr. A.D. de Roon	bestuurslid
Nieuwkoop	dhr. C.A.G.M. Egberts	bestuurslid
Nieuwkoop	dhr. F. Buijserd	bestuurslid, lid DB
Noordwijk	dhr. G. van Duin	bestuurslid
Noordwijkerhout	dhr. L.C.A. Floor	bestuurslid
Noordwijkerhout	dhr. G. Goedhart	bestuurslid
Oegstgeest	dhr. E. Bus	bestuurslid
Oegstgeest	dhr. E.R. Jaensch	bestuurslid
Teylingen	dhr. R.M. ten Boden	bestuurslid
Teylingen	mw. R.M. Keijzer	bestuurslid
Teylingen	dhr. A.L. van Kempen	bestuurslid, lid DB
Voorschoten	dhr. S.W.C. van den Dool	bestuurslid
Voorschoten	dhr. D. Binnendijk	plv. bestuurslid
Zoeterwoude	dhr. C. den Ouden	bestuurslid, lid DB
Zoeterwoude	dhr. J.W.M. Stuijt	bestuurslid
	mw. L.A.M. Bakker	secretaris
Afwezig		
Alphen aan den Rijn	dhr. R. Vrugt	bestuurslid
Alphen aan den Rijn	dhr. M.H. du Chatinier	bestuurslid
Kaag en Braassem	mw. K.M. van der Velde-Mentingh	bestuurslid
Katwijk	dhr. K.J. van der Bent	bestuurslid
Leiden	dhr. W. van Peijpe	bestuurslid
Nieuwkoop	mw. P. Schrama-van Kessel	bestuurslid
Noordwijk	mw. H.A.M. Zoetendaal	bestuurslid
Voorschoten	Mw. P. Bouvy-Koene	bestuurslid

Vergadering: Algemeen Bestuur
Holland Rijnland
Datum: woensdag 14 december 2016
20.00 uur
Paginanummer: 2

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet allen welkom. Opgemerkt wordt dat de heer Binnendijk onlangs tot wethouder in Voorschoten is benoemd. Zijn aanwezigheid is dan ook met het voorbehoud dat de gemeenteraad van Voorschoten hem in de volgende raadsvergadering als plaatsvervangend AB-lid benoemt. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Verslag Algemeen Bestuur d.d. 26 oktober 2016

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag merkt de heer Hoek op dat er voor 21 december nog een overzicht van de frictiekosten zou worden verstrekt. Het is jammer dat dit overzicht nog niet beschikbaar is, zodat dit punt niet kan worden afgerond.

De heer Buijserd geeft aan dat vrijwel alle frictiekosten zijn afgewikkeld, met uitzondering van de boventalligheid. Deze loopt echter snel terug.

3. Mededelingen / Ingekomen stukken / Binnengekomen uitnodigingen / Uitgegane stukken / Verslagen

Er zijn geen stukken of mededelingen

4. Evaluatie regionaal groenprogramma

Beslispunten:

1. Kennis te nemen van de tussenevaluatie Regionaal Groenprogramma Holland Rijnland.
2. In te stemmen met de conclusies van de tussenevaluatie:
  - Het Regionaal Groenprogramma leidt tot het initiëren en realiseren van groenprojecten.
  - Door de samenwerking in clusters versterken de gemeenten elkaar.
  - Het Regionaal Groenprogramma leidt tot meer groen en recreatie in de regio.
  - Het Regionaal Investerings Fonds (RIF) draagt bij aan het verkrijgen van cofinanciering voor de realisatie van projecten.
3. In te stemmen met de aanbevelingen van de tussenevaluatie:
  - Continueren van de voorwaarden voor een bijdrage uit het RIF om niet bij te dragen aan voorbereidingskosten van gemeenten en niet aan eigen ureninzet gemeenten.
  - Nagaan in hoeverre de administratieve last voor gemeenten verminderd kan worden door beter aan te sluiten bij de gehanteerde voorwaarden van de provincie Zuid-Holland en de voorwaarden indien nodig daarop aan te passen.
  - Een accountantsprotocol opstellen, waar voorwaarden voor verantwoording volledig in verwoord zijn.
  - De voorwaarden voor financiële verantwoording in toekomstige uitvoeringsovereenkomsten als volgt te wijzigen:
    - voor projecten < 25.000 euro: alleen inhoudelijke verantwoording op uitvoering en resultaat;
    - voor projecten van 25.000-250.000 euro: financiële verantwoording op basis van een gecertificeerde lijst facturen;
    - voor projecten > 250.000 euro een financiële verantwoording met accountantsverklaring.
  - De huidige rolverdeling tussen Holland Rijnland en gemeenten handhaven.
  - Bij wijzigingen in uitvoeringsovereenkomsten, de trekkende gemeente de wijziging in te laten dienen.

Vergadering: Algemeen Bestuur
Holland Rijnland
Datum: woensdag 26 oktober 2016
20.00 uur
Paginnummer: 3

De heer Den Ouden geeft aan de hand van een presentatie een tussenevaluatie van het Regionaal Groenprogramma Holland Rijnland. Omdat destijds de Rijnstreekgemeenten niet hebben meegedaan aan het Regionaal Investeringsfonds gaat deze rapportage dus eigenlijk niet over hen.

De heer Van Duin (namens de Duin- en Bollenstreek) wijst naar de technische vragen die vanuit de Duin- en Bollenstreek zijn gesteld en inmiddels ook beantwoord.

Hij noemt er nog enkele:

- Ten aanzien van de biodiversiteit is gezegd dat het zeker de bedoeling is daar meer aandacht aan te besteden. Vanuit de Duin- en Bollenstreek komt het verzoek om met de provincie te spreken over het 'empathisch maaien', zodat de biodiversiteit de tijd krijgt om te gedijen.
- Ten aanzien van de financiële structuur wordt opgemerkt dat de voorbereidingskosten van de gemeenten niet vanuit de RIF-gelden worden betaald, maar de werkzaamheden ná het definitief ontwerp wel. Als het intergemeentelijk is, kan er eventueel een beroep worden gedaan op deskundigheid om te ondersteunen.
- Ten aanzien van het ingenieursbureau van Leiden wordt opgemerkt dat de kosten die de omgevingsdiensten van gemeenten maken voor dezelfde werkzaamheden ook vanuit de RIF-gelden worden gefinancierd.

De heer Vastenhoud (namens de Leidse Regio) spreekt zijn complimenten uit voor dit succesvolle plan. Uit de regio kwam de vraag of met de eerste aanbeveling niet juist de inzet van externe middelen wordt gestimuleerd op plekken waar dat niet nodig is. Zie ook de vergoeding voor de omgevingsdienst.

De heer Hoek zegt eveneens blij te zijn met de evaluatie. De gemeente Kaag en Braassem gaat van harte akkoord met de aanbevelingen.

De heer Den Ouden geeft in reactie op de heer Van Duin aan dat het nu al mogelijk is projecten op het gebied van biodiversiteit op te voeren. Hij geeft toe dat het inderdaad wel iets explicieter kan worden gemeld. De suggestie voor het maaien neemt hij over, hij neemt het op met de provincie. Ten aanzien van de voorbereidingskosten is destijds afgesproken wel de investeringskosten uit het investeringsfonds te betalen, maar niet de voorbereidingskosten.

Wat betreft het ingenieursbureau geeft de heer Den Ouden aan dat er alleen in Leiden een ingenieursbureau was. Dat was destijds de enige uitzondering. Alle andere gemeenten kunnen de omgevingsdienst of een andere partij daarvoor inhuren. De meeste gemeenten zullen niet echte uitvoeringskosten maken.

Spreker constateert tot zijn genoegen dat ook Kaag en Braassem tevreden is met het programma.

De voorzitter constateert dat het AB instemt met de conclusies en aanbevelingen van de tussenevaluatie van het Regionaal Groenprogramma.

5. Kadernota 2018

Met deze kadernota is tegemoetgekomen aan de wens de financiële trend te koppelen aan de inhoud. Bovendien is met het moment van presenteren tegemoetgekomen aan de wens om voor 15 april de begroting 2018 aan te kunnen leveren. Die begroting zal zo SMART mogelijk worden geformuleerd.

De heer Bus (namens de Leidse Regio) is tevreden over het gevolgde proces en de vervolgstappen. Hij heeft nog een aantal opmerkingen over inhoudelijke thema's:

- Geconstateerd wordt dat er in de kadernota relatief weinig aandacht wordt besteed aan het thema Jeugd.

Vergadering: Algemeen Bestuur
Holland Rijnland
Datum: woensdag 14 december 2016
20.00 uur
Paginnummer: 4

- Er wordt een strijdigheid geconstateerd in de wijze waarop er over de projecten wordt geschreven. Enerzijds is er de rol van de gemeente bij het uitvoeren van projecten en anderzijds zijn er de projecten van Holland Rijnland.
- In hoeverre kunnen de verkiezingen nog invloed hebben op de kadernota?

De heer De Roon (namens de Duin- en Bollengemeenten) spreekt zijn waardering uit voor de nieuwe werkwijze rond de kadernota. Hij geeft aan graag nog tot eind januari de tijd te krijgen om met de raden te overleggen en eventuele opmerkingen door te geven aan het DB.

De heer Hoek (namens Nieuwkoop, Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem) zegt blij te zijn met het feit dat deze kadernota reeds nu in concept wordt aangeboden. Ook uit hij complimenten voor de inrichting van de begroting. Hij sluit zich aan bij de woorden van de heer De Roon aangaande de reactietermijn.

De heer Buijserd laat weten dat er inderdaad nog tijd is om met de raden te overleggen. Ten aanzien van de verdeling gemeenten/Holland Rijnland bij de projecten verduidelijkt hij dat daar waar er een rol is voor Holland Rijnland dit in de kadernota wordt opgenomen. Dit is niet het geval als de uitvoering bij de gemeenten ligt. Of de verkiezingen invloed zullen hebben is niet te voorspellen.

Wat het onderwerp Jeugd betreft merkt de voorzitter nog op dat dit thema afwijkt van de andere begrotingsonderdelen. Op dit onderwerp neemt Holland Rijnland niet de besluiten over de besteding en de richting. Hier gaat het slechts over de administratie. Hij stelt voor dit nog wat beter uit te leggen in de tekst van de kadernota.

Tweede termijn

De heer Bus wijst ter toelichting van zijn vraag naar de tekst op pagina 5: '*... Voor de eventuele inzet op projecten zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor hun eigen capaciteit, projecten en financiën..... Daarnaast voert Holland Rijnland de procesregie op een aantal speerpunten en voert het concrete projecten uit....*' Hij zou daar graag een voorbeeld van krijgen.

De heer Van der Spijk zou graag weten wanneer de nota definitief vastgesteld wordt en op welke wijze de communicatie verloopt.

De heer Buijserd geeft als voorbeeld van de projecten het Regionaal Groenprogramma, waarbij Holland Rijnland de procesregie voert en de gemeenten de uitvoering voor hun rekening nemen. Ten aanzien van het aanleveren van opmerkingen/ideeën: deze zou hij graag voor eind januari ontvangen.

De voorzitter stelt vast dat de aanwezigen unaniem instemmen met de concept kadernota.

6. Programma energie

De heer Hoekstra geeft een presentatie over het programma energie dat door alle publieke partners in de regio Holland Rijnland gezamenlijk wordt ontwikkeld. Het vervolgproces is als volgt:

- Het onderzoek wordt binnenkort naar alle gemeenten gestuurd.
- Begin februari is er een bijeenkomst met alle wethouders Duurzaamheid.
- Er komt nog een bijeenkomst voor de raadsleden.
- Er komt een themacafé voor de maatschappelijke organisaties.
- Eventueel nog een bijeenkomst voor College en raadsleden.

Het doel is het komend jaar met de provincie en misschien het Rijk en andere partijen een energiedeal voor deze regio af te sluiten.

Vergadering: Algemeen Bestuur
Holland Rijnland
Datum: woensdag 26 oktober 2016
20.00 uur
Paginnummer: 5

De heer Van der Spijk merkt op dat in de opgave geen enkel effect wordt genoemd van de energie van zee.

De heer Vastenhoud doet de suggestie te investeren in de regio waar de maatregelen het meest efficiënt zijn, zoals zonne-energie in Zuid-Europa. Voorts merkt hij op dat de warmterotonde in de ambitie nogal beperkt is. Tot slot benadrukt hij het belang van investering in kennis.

De heer Egberts merkt op dat heel veel initiatieven kapot gerekend worden. Er wordt vooral gekeken of iets rendabel is. Hij zou graag in de motivatie terugzien dat dit minder belangrijk is dan het uiteindelijke doel.

De heer Hoek zou graag meer voorbeelden zien. Hij verwijst in deze naar Hart van Holland. Hij stelt voor deze twee 'tafels' samen te voegen.

De heer Van den Dool informeert naar de consequenties voor de individuele leden.

De heer Hoekstra zegt in antwoord op de opmerking van de heer Van der Spijk dat de energie van zee zeker meetelt, maar dat dit zeker nog niet voldoende is om het uiteindelijke doel, energieneutraliteit voor de regio, op te lossen.

De heer Van der Spijk wijst in dezen op de ruimtelijke invulling.

De voorzitter merkt op dat deze problematiek breder is dan de eigen regio.

De heer Hoekstra geeft ten aanzien van de opmerkingen van de heer Vastenhoud aan dat, gezien de opgave waar iedereen voor staat, Zuid-Europa vanzelf aan de orde zal komen. Wat de warmterotonde betreft, merkt hij op dat deze nadrukkelijk deel uitmaakt van het energieakkoord. De portefeuillehouder onderschrijft het belang van het ontwikkelen van kennis in de regio. Hij wijst erop dat er al wordt samengewerkt met de universiteiten en andere innovatieve partijen. Het punt van de heer Egberts ten aanzien van het 'rendabel zijn' wordt zeker meegenomen. Spreker merkt verder op heel blij te zijn met het onderzoek van Hart van Holland. Het energieprogramma voor de regio wordt zeker samen opgepakt. De consequenties die het programma heeft voor de verschillende gemeenten is een discussie die zeker gevoerd zal moeten worden.

De voorzitter wijst erop dat de gemeenten die deelnemen aan het onderzoek van Hart van Holland, voor de lokale omgevingsvisies gebruik kunnen maken van de analyse die daaraan ten grondslag heeft gelegen. Hart van Holland is geen organisatie. Er worden thema's geadresseerd waar per thema een aantal gemeenten en/of clubs samenwerken. Ten aanzien van het thema energie is Holland Rijnland de coalitie die dit aanpakt.

7. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen vragen voor de rondvraag. De voorzitter wenst iedereen goede feestdagen en sluit de vergadering om 21.15 uur.

Vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur Holland Rijnland van 29 maart 2017.

de secretaris,

mw. L.A.M. Bakker

de voorzitter,

drs. H.J.J. Lenferink